

ACC. N:R M. 12758: 1-8.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Landskap: Skåne Upptecknare: Nils Lennart Manglehem
Härad: Gäddede Berättare: " " "
Socken: Manglehem Berättarens yrke: sökebruksarbetare
Uppteckningsår: 1953 Född år 1902 i Manglehem

Marknader och marknadsresor. s. 1-8. N. M. 45.

Skriv endast på denna sida

Marknader och marknadsrätt.FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

N. 16

45'

1

Fliviks marknad var för såväl som
 var för tiden en stor marknad och besiktas
 annars så fullt här på orten. Marknads-
 plats var de stora skogfältens mellan fliske-
 lägen Flivik o. Witenhills, och marknadsdag
 var den 24 Juli. Men denna dag helgades höll
 marknaden någon dag för alla efter. Mark-
 naden varade i minst 2 dagar, själva mark-
 nadsdagen och dagen efter. Båda räknade
 med att man kunde göra de billigaste in-
 köpen dagen efter, och handeln pågick även
 då för fullt.

Förberedelserna för marknadsdagen gjordes
 med ganska långt i förväg. I vanliga fall följde
 borden följa med. De goda som alltså köpte
 tog till marknads, med undantag kanske för

mången av de äldre, som stannade hemma
och passade djuren. Det var alltid klädt i
fjuckläderna vid dessa marknadsdagar, och
mången skaffade sig ny kostym eller klä-
ning till denna verkliga höstidsdag. Det var
när man såg s. k. dyck. Fogs med, och som man
vinner och bekanta träffades på marknaden
slogs liksom tillsammans och man packade
saker av sin matskrin och så och drack
gemensamt. Fjuckelpolkerna hade alltid varit
marknadsdagar, det var en allmän regel att
man drängar o. pojkar "stodde sig" Fogs marknads-
dagar för. Vid marknadsfärderna hade man
jag alltid den bästa vagnen och den finaste
seldonen. Ibland kunde det hända att ett
par grannar "leda öklag" t. v. s. hade skjutit
tillsammans o. släppte till var sin häst!

Vattnelagvis. Den marknadsdagens morgon

se hel massa folk samtidigt på väg mot
Kiviks folk av alla slag, både skapare och
ordentligt folk, handlare o. tiggare. Alla rörde
sig runt det gemensamma kända marknaden.
Dagarna o. dagarna innan hade se hel massa
försäljare kommit olika saker, stegar, bänkar,
linn, korvar, lerkärl o. dyg. varit på färd
mot marknaden. Dessa hade nu fått upp
stånd och kunde börja sin handel.

Befräftande färdar till marknaden kom näm-
nes att i min barndom brukade vi från mitt
hem alltid gå till marknaden. Vi hade ju inga
bästar och som vi bodde nära igen brukade
vi gå utmed björkstamarna hela vägen. Vi gick
bärfots stumpon o. skor bar vi i hånden
och när vi kom till någon i eller bäck
vadade vi över. Ibland vi kom fram hade
vi påsar med 3 st råttanlag stått oss över

först körde vi sedan Skypars i och
sedan s. k. Klammars bäck. Där vi så
kommo fram till Uttermåla fiskeplats. Där vi
stumpade s. spor på oss. På dessa marknader
fådde utmed sjöstranden voss vi alltså många
i sällskap. — Det var så att de som kom
hemma från marknaderna skulle ha mark.
marknaderna av marknaderna så vi dessa kommo
äta.

På Fliviks marknad sålufördes rätt mycket nötkreatur och hästar. Handelen med nötkreatur ägde rum tidigt på morgonen vid 5-6-tiden. De som skulle göra dyg. affärer hade att infinna sig på marknaden på Handelen med hästar förväggrick hela dagen. Det var både lastbrukshästar och några fettackampare som lyfte igen.

Marknadsplatsen var, som förut nämnts,
i sandfältet mellan Kivik o. Witenrölla.
Marken där råkades av 2 lantbrukare. Den
en av dem var den bekante "Kungen i
Hbo". Denne, vars riktiga namn var H.
Fred. Swidsen, var en mångbetad man
igen till ett större hemman i Bjärnäsöd
i Kivikstrakten. Den var marknadsföres-
tåndare i många år och var en man
med stor penning och förmåga att väl göra
sig gällande. Han sig honom ofta mark-
nadsdagen med en stor penningväska på ryg-
gen gående omkring bland stånden i fält
med ett inkassobrev platsbyggt.

På marknaden var det ju vanligt att
träffa bekante som kanske man inte sett sen
marknaden sist förut. Att man där kunde
träffa gränsfolk och stöta sig på dräng

eller jagen till nästa kirkasli kunde på-
keet utgå förskommur.

Samfundet.

Förändringarna som märkades var alltid
mer ärotydliga än tillfälliga. De som ha-
larne mer eller mindre bemärkte s. s. skulle
man ju ha i blick för att de vilken ha-
ter, som kunde springa fortast. Inte sällan
blev det slagmil. I Bäckens stannade
man för att rasta, men folk som skulle ha
st. och andra städer på en i gästgiveri-
gårderna där. Här var alltid märkade.
Kvällen att när liv, fattare s. senast löst
folk höll sig gärna framme, ofta blev det
slagmil och där fattare, underkända
sitt kunnat löst.

Under min barndom var jag sjukt med en
en rätt så dramatisk hemsjuk från mor-
naden en gång. Jag minns o. syster hade
ihop med en grann till marknad. Grann-
nen, en lantbr. som hette Larsen, var tio-
liggare som med ett par fattare, och dessa
far och son, köpte på hemvägen ifatt oss.
Det blev slagmil på vägen och Larsen
blev illa skivskuren av den yngre av fat-
terna. Dessa försvann sedan och Larsen
gick stanna till i Mörsås där han hos bokstam
gick hjälp o. blev förbuktad.

Denne misshandelshistorien kom att stå
den skivskurna fattaren dyrt, han blev
sänd till fängelse höjfrö i omkring 2 år.

Peter Wilhelmsson var nannad på sin origi-
nell man, som rörde sig litet ställe i Hag-
leknas by. Det fälles om att han sin mark-
nadsdag var sysselsatt med att spänna sin
händ för regnen, han och gumman skulle
köra till marknaden. En hans granna,
som sin hans förhållande, kommer in till
honon och undrar om han skall köra till
marknaden. "Nä ja om jag vet det!" svarar
den gamle Peter Wilhelmsson, och bättre be-
sked fick inte grannen.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

8.